

Співпраця науки та виробництва у фармацевтичній галузі як новий рівень партнерства в розробці та впровадженні інноваційних препаратів

Відбулося спільне засідання керівного складу Національної академії медичних наук України та підприємств – членів Асоціації «Виробники ліків України» (АВЛУ) за участю представників Міністерства охорони здоров'я України та Державної служби України з лікарських засобів. Його було присвячено темі співпраці науки та виробництва у фармацевтичній галузі як нового рівня партнерства в розробці та впровадженні інноваційних препаратів. У рамках заходу відбулося ознайомлення з науково-дослідним лабораторним комплексом компанії «Фармак», під час якої було продемонстровано сучасне високотехнологічне обладнання для розробки та впровадження у виробництво нових лікарських засобів.

Засідання відкрили А. Сердюк, президент Національної академії медичних наук України (НАМНУ), академік, та Ф. Жебровська, генеральний директор компанії «Фармак», кандидат економічних наук.

А. Сердюк високо оцінив діяльність науково-дослідного лабораторного комплексу «Фармак», його новітні обладнання та технології, які впроваджуються цією вітчизняною компанією. Але найцінніше – молодість фахівців, їх блискуче знання найсучасніших технологій розробки фармацевтичних препаратів та їх виробництва. Президент НАМНУ підкреслив, що в нашому прагненні до незалежності України слід працювати й над незалежністю в фармацевтичній сфері. Звичайно, не треба намагатися досягти 100 % заміщення імпорتنих лікарських засобів, але необхідно забезпечити певний відсоток, який буде гарантовано досяжним для населення України. З метою вирішення питань фізичної та фінансової доступності препаратів в Україні було прийнято рішення провести дану нараду саме на базі компанії «Фармак» – одного з лідерів вітчизняної фармацевтичної промисловості. А. Сердюк зазначив, що метою цієї зустрічі є пошук відповіді на питання, що може зробити, з одного боку, НАМНУ, з другого – АВЛУ для підвищення доступності українських лікарських засобів для наших пацієнтів. У рамках цього діалогу НАМНУ, наприклад, може вказати, окреслити та науково обґрунтувати перспективні напрямки розробки нових препаратів, яких наразі потребують хворі в нашій державі, а вітчизняні виробники у свою чергу скористатися цією інформацією під час створення нових ліків. Насамкінець А. Сердюк закликав учасників засідання до відкритої дискусії та висловив сподівання, що такі зустрічі будуть відбуватися частіше, а їх результатом у найближчому майбутньому стане підписання меморандуму про співпрацю між НАМНУ та АВЛУ.

Ф. Жебровська, генеральний директор компанії «Фармак», підкреслила, що члени АВЛУ та НАМНУ роблять спільну справу, у центрі уваги якої – пацієнт, і саме вітчизняні виробники можуть підставити плече для того, щоб відтворити препарати, яких немає на українському фармацевтичному ринку, адже існує дуже багато лікарських засобів, що широко використовуються в терапії різних захворювань за кордоном, але, на жаль, не зареєстровані в Україні. У цьому контексті представники НАМНУ могли б підготувати реєстр препаратів, які потрібні для провадження лікувального процесу і які б потім надавалися пацієнтам, наприклад, у рамках безкоштовної медицини або реімбурсації. Друге важливе питання, на якому акцентувала увагу Ф. Жебровська, – яким чином оригінальні ліки, розроблені вітчизняними фармацевтичними компаніями, можуть бути включені до протоколів та методик терапії. Необхідно розробити вимоги до досліджень, що має бути проведено щодо оригінальних препаратів для того, щоб вони були включені до протоколів лікування. Адже дуже складно проводити для українських оригінальних лікарських засобів дослідження за кордоном. Ф. Жебровська зазначила, що наразі ПАТ «Фармак» проводить вивчення свого оригінального препарату у Європі та США. Наступного року буде закінчено I фазу його досліджень за кордоном. При цьому проведення II та III фаз є дорогавартісним, і ПАТ «Фармак», можливо, буде залучати додаткові фінансові ресурси для їх здійснення, наприклад, у вигляді інвестицій чи кредиту. Але це стосується лише 1 препарату, у виході якого на світовий ринок компанія впевнена.

Підсумовуючи сказане, Ф. Жебровська закликала до плідної дискусії та підкреслила, що саме для вітчизняних виробників підтримка українського пацієнта має стратегічне значення.

Засідання було продовжено низкою доповідей, присвячених актуальним питанням розробки та застосування генеричних та оригінальних препаратів в Україні та ролі в цих процесах наукової спільноти та вітчизняних виробників *(А. Сердюк: У нашому прагненні до незалежності України слід працювати й над незалежністю в фармацевтичній сфері // Національна академія медичних наук України (<http://www.amnu.gov.ua>). – 2014. – 12.12).*